

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation).

FRANK SAKSER, president.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za leta velja list za Ameriko \$3.00
" pol leta 1.50
" leta za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropa za vse leto 4.50
" " " pol leta 2.50
" " " četr leta 1.75
V Evropu posiljamo skupno tri številke.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemni nedelj v praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli posiljati po
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje bivališče
naznam, da hitreje najdemo naslovnikov.
Dopisim in posiljam naredite naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Telefon: 1279 Rector.

Bančna reforma.

V sili se človek vsemu priči in ne
obhodna potreba je najboljša učiteljica. Denarna kriza, kiča postaja ve
dno bolj občutna, se je pričela v na
sem mestu s tem, da so razna truslove
države, o katerih je ljudstvo misilo, da
jim je dočela zaupati, propadle. Že imo Trust Company ali zaupna
država zadostuje, da je ljudje za
upajo v mnoge večje meri, nego dru
gum denarnim zavodom. Vsled tega
se tudi ni treba čuditi, da so ljudje
takim držbam izročali svoj prihaja
neni denar, nego bankam. Ko je
prišla Kniekerbocker Trust Co. in z
njo zajedno tudi druge truslove dru
žbe v zadreg, se je dokazalo, da so
te družbe pri izposojevanju denarja
napravile večje dobičke, nego solidi
ne banke, in da zaupnim držbam
pri denaru nikakor ni tako zaupati,
kakor bi bilo pričakovati po njihov
vsem zaupnem imenu. Vse te družbe
so inkorporirane po državnih zakonih,
toda predpisi glede ustavitev in
poslovanja teh držub niso natanceni
in strogi, dočim se ne na predpise
večkrat tudi ni oziral. Uplivni po
litiki so pred leti pričeli ustavljati
také družbe, v katerih so imeli naložen
le nominalno glavnico, nakar so
nasprotovali vsem peskumom imeno
vane zakone poštosti. Treba je bilo
več let agitirati, predno so hančene
zakone v toliko predragačili, da mor
ajo tudi truslove družbe imeti vedno
gotovo sveto denarja na razpolago.
Država, ktera bi moralna za izvrševa
nje tega zakona skrbeti, se je za to
le površno brigala in takoj je končno
prišlo do splošnega poloma.

Governer naše države je sedaj sam
uvredil, da je pri poslovanju bank
mnogo gnilega in da bi moralno biti
mnogo predragačenega. Radi tega je
sedaj imenoval posebno komisijo,
která mora izdelati predlog za
popolno reformacijo poslovanja
poslovanja bank in trutnih držeb.
Governer pričakuje, da bodo ti pred
logi do 15. decembra gotovi, nakar
jih bodo v svoji letnej poslanici pri
poročil postavljajoči v odobritev, ozi
roma v izdelanje novih zakonov.

Ker sedaj vsakdo uvidi, da so po
manjkjavni zakoni zkrivili finančno
in tudi gospodarski krizo, ni dvo
mesti, da bi novi zakoni ne bili spre
jeti, kar bode karistilo vsemu pre
valstvu.

Ruska mornarica v naj novejši dobi.

Nedavno smo podali nekaj črtic o
ruski mornarici v letu 1853.

Leta 1853 se je imela boriti mornarica
z mnogimi ovirami, ki so brani
li isti razvijati - se uspešno in
krepko.

Pomanjanje svobodnega odprtrega
mora, led v mnogih pristaniščih, pa
manjanje vežbanja, počasno manev
riranje, okosteni birokratizem po
vsod, v njej upravi. Omenil sem, da
moderna ruska mornarica boleha
ravno na teh svojih rak-ranah, kar
je v njene moći, da saj rojake, kteri so
bili tako neprivedni, da so kupili po
ne listke pri zakotnih agentih na za
padu, po možnosti spravi na parnik,
vendar po mislu, da bi bilo umes
ne, ako bi taki rojaki iskali pomoči
tam, kjer so si nabavili vožne
listke.

Ijudje, kteri se sedaj vračajo v
Evropo, prihajajo večinoma iz ob
ravnih krajev republike, večinoma iz
Pennsylvania, in kakor se nam od
tam poroča, bude še več inozemcev
potoval domov, kakor hitro prehena
jo dela na prstem. Tudi smo izve
deli, da so želesnice na zapadu dose
daj pličevale svojim delavcem plačo
v gotovini, da pa bodo od sobe na
dalje plačevale z denarnimi nakazni
cami in da bodo na tisoči delavev
odslovi. Samo Pennsylvania želez
nica namerava v kratkem odslovi
30,000 delavev in tej velikej odslo
vitvi bodo sledile odslovi v rudni
kih in pri premogovih družbah.

Gospodarska kriza dosedaj na nase
ljevanje še ni vplivala, kajti na Ellis
Islandu imajo z novimi naseljeni
ravno toliko opraviti, kako vedno.

Že predno so se novi dšleci izkrali,
so bili včeraj na naselniškem otoku
vsi detencejski prostori polni, kajti
na otoku so imeli 1100 pridržanih
naseljencev, katerih mnogo še ni bilo
zaznanih.

Ko se bodo tudi v Evropi prepriča
li, da je pri nas nastala resna go
spodarska kriza, se bodo število na
seljencev seveda hitro pomanjšalo.

Macedonski vstaši.

Konzularne brzjavke naznajajo, da je
bolgarska četa napadla in za
čela patrijarhično vas Rakova pri
Bitolju. Izmed 200 hiš je ostalo le
8. Ker se je izvršil napad ponči, je
mnogo osob zgorelo.

NAZNANILO IN PROŠNJA.

Podpisana vladna prosim onega
rojaka, kteri mi je prijazno odnašal
kovček iz Ljubljane do Pariza, in
sicer 15. oktobra letos, da mi naznani
svoj naslov. V Parizu sva se razšla,
jaz sem šla na American Line in
pa na La Savoie od francoske dru
žbe. Pripravoval mi je, da se pejje
v Cleveland, Ohio, zato ga vladno
prosim, da mi kovček dopoljil in jaz
mu povrnem vse stroške ter mu bo
deno zelo hvalna.

Ivana Opaka,

P. O. Box 15, Imperial, Pa.

(13-16-11)

sija zopet sen Petra Velikega po Ca
igradu, na kar kaže najnovejša ru
sko-angloška pogodb.

Kdor hoče imeti in ohraniti si o
brezje, mora imeti močno brodovje.

To je spreviedela tudi Rusija. Od
leta 1894 dalje je pridno gradila voj
ne ladije in leta 1903 je imela 25
oklopnic, 18 velikih, 27 malih kri
žark, 43 torpednih rušilev, 161 tor
pedov, 2 podmorska čolna, 13 obre
nili oklopne in več drugih ladij na
vodi.

V delu pa: 2 oklopnic, 2 veliki, 4
malii križarki, 12 torpednih rušilev,
7 torpedov, 5 podvodnih čolnov.

Na prvi pogled je se vidí, da je
imela reč krepko brodovje. Škoda
le, da je bilo tako razstrešeno. Po
sebu črnomorsko brodovje ni prišlo
v poštev v svoji miši pasti, iz ktere
vodi edina pot mimo silnih utrdib Bo
spora in Dardane.

Anglija in Francija sta bili mo
čniji; vse druge države so imele ma
nje brodovje.

Oglejmo si to brodovje! Bilo je
reč silno, ali tudi zelo različnih vrst.
Samo oklopne je bilo 16 tipov. Zgraj
ene pa so bile nekaj doma, druge
v Ameriki, tretje v Franciji.

Križarki so se delile v oklopne kri
žarki v zavarovanju, to je take, ki
imajo le oklopni krov 70–100 mm
nad stroji. Te križarki so bile res
pravi ruski tip. Ogonome, do 132 m
dolge, pa popoloma brez stranskega
oklopa. V nobeni drugi mornarici
jih ne dobivamo. Povsod drugod
imajo take, a majhne križarki, ki pa
so z bogove svoje neznane višine in ve
like brzine male izpostavljenje sovraž
nemu ognu. Služijo pa edino za po
zvezovanje.

Med ruskimi oklopnimi križarkami
so bile moderne le 3; ena je bila
srednje stara, druge pa za muzej že
mnogo predragačenega. Radi tega je
sedaj imenoval posebno komisijo,
která mora izdelati predlog za
popolno reformacijo poslovanja
poslovanja bank in trutnih držeb.

Najslabše pa je bilo to, da je bilo
toliko tipov. Skoro vsaka oklopna
je bila tip za seboj.

Anglija pa, ki gleda na homogeni
tet, enakost eskader, ima brodovje
samih homogenih tipov, imajočih 6–8
oklopne.

Brodovje je rastlo, število mornaric
je se vedelo tudi množilo.

Leta 1904 je štela ruska mornarica
1. general admiral, 10 admiralov, 22
viceadmiralov in 33 kontreadmiralov.

Zraven 104 kapitanov 1-ga čina
234 kapitanov 2-ga čina, 629 lajtantov,
431 mičmanov, torej 867 častnikov,
1121 drugih štabnih osnov v 71
tisoč 500 mož v podčastnikov. Res
ognome število. Saj je imela Francija
v tem letu ob dvakrat večji mornarici
le 45 admiralov, 125 kapitaine de
vaisseau, 215 kapitaine de frégate,
751 lieutenant de vaisseau, 1025 drugih
častnikov, 2158 drugih štabnih osnov
v 54,597 mož.

Anglija pa ob tako ogromni mornarici,
ki presega po moči tri najmočne
mornarice, je imela 5 admiralov of
the fleet, 10 admiralov, 22 vice-
in rear-admiralov, torej skupaj 81.

Dalej 230 captainov, 337 commander
jev, 1448 lieutenantov, 1695 drugih
častnikov, 8850 drugih štabnih osnov
v 212,665 mož.

Vse druge države so daleč zastajale
za temi. Rusija je bila po številu
mornaric na zadnjem.

Revolucija in njene ideje imajo v
nenerodnostih in korumpirnosti vodil
nih krogov vse uprave pravo netivo,
najboljše agitacijsko sredstvo.

Ces 2 milijardi je zapravila biro
kratice le v minoli vojni! Koliko
denarja bode še pozirala popolnoma
bezplodno na gradnji v obnovitvi
mornarice — to pa nihče ne ve.

Ruska mornarica zre v temno pri
hodnost, ako se oholi birokratiji ne
apodne vrat. Krimska vojna, turška
vojna je ni zmordila, tako je ni zmo
drila niti zadnja.

Če bi ga...! No, nismo se hoteli
preparirati z njim; potem pa smo iz
predvideli tudi, da nismo imeli prav
prvi dan je bilo treba hiteti naprej
v nismo smeli počivati.

Sli smo bili še kos poto, ko me je
Volodka z pet dnevi v rebra.

"Poslušaj, Vasilij, to le mi prav."

"Kaj?"

"Do Varkov, so rekli, da je dvaj
set verst. No, osemnajst smo jih go
tovo naredili. Da se pritečemo v ro
kordinu!"

"Buran, he, Burán!" smo klicali.

"Kaj bi radi!"

"Do Varkov pa ne bude več da
le, kaj!"

"Ne, še je daleč", je odvrnil in
stopal naprej.

Tukaj bi nas bila za las zadela ne
sreča, a na srčo smo zapazili čola na
bregu. Čim smo ga zagledali, smo
obstali vsi. Makarov je s silo zad
il Burana. "Če je čol tukaj, mo
rajo biti tudi ljudje bližo," smo si
rekli. "Tiso, bratje, proč, globočje
noter v goščavo!"

Sli smo v gozd, potem ko smo bili
marširali dolje navzgor ob reki; na
obeh bregovih je bila gosta šuma. —
Spomladi leži na Sokolinu gosta me
glia, ki je tudi tistega dne zakrivala
vse kakor z zaveso.

E-st.

modernisti, toda zastoj. Še vedno
so tam, kjer leta 1854.

Delo počasno, pa tudi slabo. Ko
rupacija pa neverja.

Cušinska bitka je dokazala, da so
uradniki mornarske uprave kradli
kar na milijone. Da so pa to pokrili,
so uporabljali slabši gradivo. Gra
dili pa so brez ozira na stabilnost,
deloma proti majhemu plasti pri
naseljencih.

Bobrov je sklical češino in nazna
nil, za kaj se gre.

Kdor je imel suško odveč, jo je
dal za begunec. V vsakem arzantu
živi instinktivno čustvo simpatije
za drzni poizkus – se iztrgati iz za
dehlih zidov je verjetno v prostost. Ko
te in nože so dobili deloma zastoj,
deloma proti majhemu plasti pri
naseljencih.

Bobrov je sklical češino in nazna
nil, za kaj se gre.

Delo pa točno je bila goljufija, da
so granate posarejali s takim ma
terialom, da niso eksplodirale. To
povom niso delali vizirjev in celo tak
podle se je našel v bližini carjevem,
ki je podkušal človeške izrodke, da
so kvarili stroje pri ladijah in
da niso mogli na boješči pravčasno le
zato, da so mogli vojskovodje intri
girati s seboj.

Bobrov je sklical češino in nazna
nil, za kaj se gre.

Celotno daleč je šla ta goljufija,
da so granate posarejali s takim ma
terialom, da niso eksplodirale. To
povom niso delali vizirjev in celo tak
podle se je našel v bližini carjevem,
ki je podkušal človeške izrodke, da
so kvarili stroje pri ladijah in
da niso mogli na boješči pravčasno le
zato, da so mogli vojskovodje intri
girati s seboj.

Anglija in Francija sta bili mo
čniji; vse druge države so imele ma
nje brodovje.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zubakovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: Maks Kržanič, Box 326, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primočič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan Keržanič, II. porotnik, Box 138, Burdine, Pa.
Janez N. Gosar, III. porotnik, 719 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembre in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljatve naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopnik krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake pošiljatve tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: Mihail Klobučar, 115 7th St., Calumet, Mich. Prideljani morajo biti natančni podatki vseh pritožb.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

PRISTOPILI:

K društvu sv. Jožeta št. 20 v Sparti, Minn., 4. nov.: Ignac Strah rojen 1884 cert. 7504, Josip Terhlin 1890 cert. 7505. Oba v II. razredu. Društvo šteje 84 udov.

K društvu sv. Florjana št. 64 v South Range, Mich., 4. nov.: Leopold Navada 1875 cert. 7506 II. razred, Martin Kubovac 1870 cert. 7507 I. razred, Marko Težak 1887 cert. 7508 I. razred. Društvo šteje 43 članov.

K društvu sv. J. Žeфа št. 20 v Imperialu, Pa., 4. nov.: Fran Trampuš 1872 cert. 7509 I. razred. Društvo šteje 79 udov.

K društvu sv. Jožeta št. 23 v San Franciscu, Cal., 4. nov.: Ivan Zakotnik 1879 cert. 7510, Martin Režek 1885 cert. 7511. Oba v I. razredu. Društvo šteje 69 udov.

K društvu sv. Alojzija št. 36 v Conemaugh, Pa., 4. nov.: Jurij Franešeti 1883 cert. 7512, Anton Vertelj 1883 cert. 7513, Fran Plantarič 1870 cert. 7514, Martin Černeti 1888 cert. 7515, Peter Bukovac 1885 cert. 7516, Josip Renko 1881 cert. 7517. Vsi v I. razredu.

K društvu sv. Barbare št. 4 v Federalu, Pa., 4. nov.: Fran Vidmar 1867 cert. 7518 I. razred, Pavel Šubić 1887 cert. 7519 II. razred. Društvo šteje 73 udov.

K društvu sv. Barbare št. 3 v La Salle, Ill., 4. nov.: Fran Blatnik 1865 cert. 7520 I. razred. Društvo šteje 75 udov.

K društvu sv. Alojzija št. 19 v South Lorainu, Ohio, 4. nov.: Ivan Stržaj 1876 cert. 7521 II. razred. Društvo šteje 73 udov.

K društvu sv. Alojzija št. 31 v Braddocku, Pa., 25. okt.: Marija Mosetič rojena 1885 cert. 7110, Marija Mosetič 1879 cert. 6964, Marija Drašler 1869 cert. 7142. Društvo šteje 124 članic.

JURIJ L. BROŽIČ, glavni tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriko. Dne 3. novembra se je odpeljalo iz južnega kolodvora v Ljubljani v Ameriko 97 Macedonev, 50 Bolgarov, 60 Hrvatov in 20 Slovenscev.

Nerodnež. Dne 1. novembra zvečer je bil v gostilni na Žabjaku št. 3 v Ljubljani dalmatnik Fran Šetina tako neroden, da ga je moral gostilničar postaviti pod kap. Med tem je Šetina podstavljal gostilničarju nogo, vendar je ta padel in se znatno poškodoval. Na to je pa Šetina začel gostilničarju obdelavati s pestmi ter ga je tudi na očesu poškodoval. Zadeva se boste obravnavala v četrtek.

Legar v Banjaloku razsaja še vedno in se tozadovno piše: V kratkem času smo izgubili tri gospodinje, ki so zapustile otroke. Najstarejša med njimi je imela komaj 26 let. Reči se mora, da so bile vzorne gospodinje in baš najlepše ženske v onem kraju. 26letna Uršula Ložar iz Zapuž je zapustila pet otrok, med katerimi je najstarejši komaj osem let star. Razprt je zakon, ki se je vedno postavljal v zgled. Šestnajst let je najbrž tudi za legarjem bolna in je mati osmerih otrok. V obrežih se je naselil obup. Županija razglasila sicer ukaze predpostavljenih oblasti, toda za te ukaze se ne zmeni nične. Ljudje se norujejo iz vsakega, kdor pred boleznično svari in pojnsnuje njenomalejivost. Prebivalci kontumacijarnih krajev hodiči od vasi do vasi, po trgovinah in uradih, da je za vse kraje velika nevarnost. Res sta že v sosedni občini dve osebi oboleni za legarjem in se je ta bolezen zanesla že tudi čez Kolpo.

PRIMORSKE NOVICE.

Dijaki na goriški realki so dvakrat po dokončanemu pouku priredili pred realko demonstracijo, živigali in krčali, da naj se vistrani nepriznani in strogi profesor, nek Nemec Brechler. Tudi dne 28. oktobra so dijaki s celo trumu

vojske plača brodarima. Zastonj je vojsko poveljništvo napravilo utok na okrečno glavarstvo, kajti naložilo je ta stari privilegij kakor pravovljavanje francoske in italijanske čete, ne pa za avstrijske.

Zavratno je umoril v Kukujevcih na Hrvatskem kmet Lazo Gojdašić kmeta Stefana Grgečevića 16. oktobra 1904. Storilec takrat niso mogli dobiti. Zdjali se je pa Gojdašić sam nevede izdal.

Hrvati in Madjari. Budimpešta, 3. novembra. Proračunska debata se vleče brezkončno. Sedaj se je med komatorijevim vpisal tudi posl. Lenygel. Ogrska vlada razglasila v lastno tolubo, da hrvatski poslanici nujno namenoma obstruirati nagode. Govorilo bo še deset hrvatskih poslancev. Prvi med njimi bo govoril bivši sekretar načelnik Roje. — Obenem se razglasila, da namerava vlada spremeniti poslovnik ter se ne bo plačila nobenega sredstva, da nemogneti obstrukcije hrv. in narodnostnih poslancev. — "Az Ujsag" poroča, da se sklice hrvatski sabor v mesecu decembra. Političnim krogom se veste ne zdi verjetna, dokler se banu Rakoczyne ne posreči sestaviti večine. — Zagreb, 3. nov. Starčevanci imajo prihodnjem četrteljek velik shod. Na dnevnem redu je tudi nadgodba in splošna volilna pravica. — Hrvatski delegati v peštanškem parlamentu so izvolili poseben odsek, ki naj skrbi za trajni stik z jugoslovenskimi poslanci dunajskega parlamenta. V ta odsek so bili izvoljeni poslanci: dr. Tuškan, dr. Šurmin, Pribojevič in Zagorac.

RAZNOTEROSTI.

Izseljevanje iz Ogrske v Ameriko.

Ogrski državni zbor namerava v bližnjem času razpravljati zakonski načrt o izseljevanju v Ameriko. Na mestu madjarskih izseljencev prihajajo večinoma Židje, kterih je danes na Ogrskem nad milijon. Socijalistično glasilo "Nepszava" je podalo o tem izseljevanju zanimivo statistiko. V zadnjih sedmih letih izselilo se je iz Ogrske milijon in pol ljudi. Ti so za Ogrske za vedno izgubljeni. Razlog izseljevanju je siromaštvo, neznamna draginja. Umetno je povisan tarif na železnicah in zaprt meja nasproti Srbiji. Ogrski parlament je izvrševali urad agrarcev. Taka zbornica ne vprašuje za bedo ljudstva, niti za draginja živeža. Na vsak tisoč porodov so danes štirje porodi manje nego pred 10 leti. Ženi se tudi manje ljudi. Zdrobljena rudnina drži po žlebu na vzdol proti magnetičnemu cilindru, ki se vrsti okoli svoje osi. Ta cilinder tiči s svojo drugo polovicovo v vodni shrambi, ktere vsebina se vedno gibije, kar vedno meša kij s pomočjo stroja. Ta priprava ima namen, rudo še bolj magnetu približati, da ta vso kovino delne nase privlači. Vsi preostanki kakor kamnen se odstranjuje skozi različne odprtine. Magnetični deli pa prepreči izseljevanja, to je, iskanja hrane in kruha. Minister grof Andrasys to priznava. "Črni grof", kakor ga imenuje "Nepszava", ne more z orložniki preprečiti izseljevanja, ker je odvisen od stanovske zbornice. Andrasys je nasprotnik demokratskega parlamenta, radi tega je proti reformi volilne pravice. "Narodna ideja" znači interes agrarcev....

Zaradi nenavnih orgij v Opavi je bil obsojen bavarski stotnik Chlepek v trimesečno ječ in na izključitev iz armade. Čevljari Schaefer je bil osem, mesar Moscha pa šest mesec ječe.

Solsko vprašanje na Rusku. Preporod stare Rusije v novo Rusijo se ne kaže samo v socijalnih zmenah v vretju, ampak tudi v splošno se ponavljajočem hrepenuju po izobrazbi, ki je edini pravni temelj ustavnega življenja. To se kaže po mnogih razpravah v časopisih, še bolj pa tem, da se leto oglašalo tako nenavadno število otrok v šolo. V Petrogradu so morali odpreti 14 novih razredov. V baltiških provincialih se je moča ustavoviti posebna komisija, ki se peča s šolskim vprašanjem. Ta komisija je sklenila pod tujim plemenitevom, da mora biti ljuščka šola konfesionalnega (verskega) značaja. Šolska obveznost naj traja štiri zime. Kmetiški zastopniki so zahtevali, naj traja šolska dolžnost pet zim, plemeniti pa vsebine, delno po poštovanju cilindra, na katerega površini obvise, deloma po vodnem toku.

V pojasnilo kako si pomagati.

Na mnogočetvinstva vprašanja, katera nam zadnji čas dohajajo iz raznih krajev Zjd. držav glede sedanja denarnih krize, odgovarjam že posebej tem potom, ker je stvar večja važnega pomena in se naši rojaki gotovo zanimali.

"Mestna hranilnica ljubljanska" in "Kranjska hranilnica", kakor tudi drugi denarni zavodi v Ljubljani, so ustanovljeni na dobrni podlagi in se ne batijo nikake zgnebe.

Kdor želi poslati denar v hranilnice, sorodnikom ali prijateljem v Evropo in ne more dobiti denarja iz banke, da bi kupil Postal Money Order, naj zahteva na banki za isto sveto, kjer misli odpeljati NEW YORK BANK DRAFT TO THE ORDER OF FRANK SAKSER CO.

Omenjeni draft naj se pošlje nam in načrti naslov prejemnika, registrirano po pošti.

Nadalje izvršili budem mi pošiljanje veste in točno kakor po navadi.

Za denarne pošiljatve za staro domovino sprejemamo tudi navadne četrtete: pripomniti pa moramo, da mora biti vsak tak ček pravilno podpisani ali indorsiran na druge strani in da dobesedno, nakazan po navadnih četkih 4 do 8 dni kasneje na določeno mesto. Piačati je tudi malo kolekcijo, ki se računa po razdalji od New Yorka.

Vsi isti pa, kateri bi radi takoj odpotovali v staro domovino in ne morejo gotovino denarja na banki dobiti, naj zahtevajo na banki tudi NEW YORK BANK DRAFT in isto prineso seboj v New York. Na račun omenjenega drafta dobiti bodo pri nas vožne listke, potreben denar za pot in kar bodo preostalo, dobre na banki v Ljubljani ali pa na zadnji pošti v avstrijski veljavni.

Na New York Bank-draftih je nastiskano ime one newyorške banke,

která ira pokriti omazneni zmesek potom Clearing House. Ta draftov način je dozadušen z nadzornimi čeki.

Ravnati se je po teh načinih, ker tako se lahko izognete raznih nepravilih.

François SAKSER CO.

FRANK SAKSER CO.</p

Rodina Polaneških.

Ceman, poljski spisal H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

DRUGA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

"Poznam te pristne značaje z mrljim sreem, a pri tem z navdušeno gledavo, polno tako imenovanja načel. Vse le zaradi načel, vse iz dolžnosti nje izvirnega v sreu! Utegnil bi poginiti ob njenih nogah, a vendar ne dosegem nicesar. Šele takrat, kadar ji veli dolžnost, da me ljubi, me hoče naposled v resnici ljubiti."

Polaneški je bil očvidno spoznal na svojem potovanju preko meje neko drugo vrsto žensk, saj o drugih je bil gotovo že mnogo čital v knjigah. Ker je pa imel pri tem mnogo zdravega razuma, mu je izpogovoril ta razum:

"Čuj, Polaneški," je dejal, "prav zato so te izvrstni značaji, nenavadno trdni, na ktere se je moči zanašati in si opirati življenje. Ali si zblaznil? Saj si hotel le imeti ženo, ne pa minljivi ljubezenski pustolovstvo."

Toda Polaneški si ne nehral upirati in je odgovoril razumu:

"Ako le moram biti ljubljen, hočem biti ljubljeni zaradi samega sebe."

Razum mu je izkušal še pojasmitti, da je to vse eno, kako se ljubezen prične, ker potem ne more biti drugačija ljubljen nego zaradi samega sebe, v tem primeru, po enem trudu in razvjetosti, da je to obenem prirojena stvar in skoraj nekako čudo, da bi se pričetilo takšnega, kar bi takoj odpravilo ovire. Toda Polaneški se ni nehal pričekati.

Razuma je prišla naposled na pomem tudi ona mičnost in ona zaljubljenost v Marieo, po kateri delovanju je Polaneški videl v njej več vabila nego v vsaki drugi ženski. Ta milina je nadaljevala:

"Ne vem, ali jo ljubiš ali ne, toda tu ne gre za to; danes pa, ko se ti je približala z roko in obliščem, si se premagal le izteka. Zakaj se te takšni občinki ne polaste takrat, kadar sedi poleg drugih žensk? Pomisi, kakšna razlika je to!"

Toda Polaneški je odgovarjal na vse:

"Riba! Vse le zaradi dolžnosti."

In iznova mu je šinilo v glavo: Ujemi jo, ker imaš te vrste rib rajši nego druge. Ljudje se vendar ženijo; tudi tebi je že napočil čas za to. Kaj bi se iskal? Ali takšno ljubezen, ki bi se ji smejal sam prvi? Tvoja ljubezen je ugasnila.... Dobro! Toda ostala je mičnost in to prepričanje, ki ga vendar hranis v sebi, da je to poštena in prava žena."

"Da," si je mislil dalje, "toda iz ljubezni, naiš je že glupa ali razumna, izvira volja — in morda jo imam že sedaj? Niram je, ker omahujem, ko prej nisem omahoval. Drugič treba je preudariti, kaj je bolje: Ali ta gospodina Plawieka, ali pa 'ima dati', 'dal je' v trgovini pod firmo Bigiel in Polaneški. Denar daje moč in prostost in po prostosti najbolj teži človek, kadar nikogar ne nosi na rokah, niti v arcu."

Tako premišljajoč, je dospel domov in šel spat. Ponoči se mu je sanjalo o brezah, ki so rasle na pesku, o mirljih, modrih očeh, o čelu, zasenčenem s temnimi lasmi, od katerega se je obdajala topota.

II.

Cez nekoliko dni zarana, preden je odšel v pisarno, je prišel k njemu Maser.

"Prihajam k tebi zaradi dveh stvari," je dejal, "toda najprej pričrem z denarno stvarjo, da ti dam na prvo voljo, izreči 'da' ali 'ne'."

"Dragi moj, denarne stvari se izvršujejo v trgovini, začni torej s tovarščinom."

"To ni stvar vajinega zavoda, nego zasebna, in zato hočem rajši govoriti o njej zasebno. Veš, da se ženim, in zato potrebujem denarja. Plačil imam kakur las na glavi. Bliža se obrok, ko imam plačati prvi znesek one vsove na Kremenu, ki sem jo prevzel od tebe. Ali me ne moreš počakati še četrta leta?"

"Hočem biti odkritosrečen," odgovori Polaneški. "Mogel bi že, toda nečem."

"No, pa hočem biti tudi jaz enako odkritosrečen ter te vprašam: Kaj hočeš učiniti, ake to ne plačam?"

"Tudi to se zgodi na svetu," odgovori Polaneški, "ali pa me morda imam za večjega glupca, nego sem res, zakaj to vem, da mi plačaš."

"Odkod imam to zagotovilo?"

"Ker se ženiš in jemlješ bogato nevesto, torej se ne moreš delati za insolventnega človeka. Izkopljše iz zemlje in plačaš."

"Kjer ni nič, ondi ne vzame nisi smrt."

"Dragi prijatelj, nihč ne naju se, torej ti pravim, da prav vse življeno izkupovaš iz zemlje."

"Torej si zagotovljen, da ti plačam?"

"Sem." Prav pravil. Začel sem od tebe nežnosti, do ktere nimam pravice. Samo, da se naposled čutim po vsem tem nečim utrujenega.... Tu je mati, ondi mašti, živeti večno v taki negotovosti, to naposled preseža človeške moči.... Jadram nekam v prisjato.... Čez dva meseca bom stal na drugih nogah, toda sedaj plovem že s poslednjo soparo.... Ne moreš te je nekaj težavnega. Na Kremenu je nekoliko gozdov; te posekam in te plam, ako ne pojde drugače."

"Kakšni gozdi so na Kremenu? Že star Plawieki je posekal, kar se je dalo."

"Za dvorom v smeri proti Nedrialkovu je velika dobrava."

"Seveda je."

"Vem, da se vidva z Bigielom ukvarjata tudi s to trgovino. Kupita od mena to dobravo. S tem mi prihajata trud, da bi iskal kupea, in lahko imat dobiček."

"Izpregovorim o tem z Bigielom." "Torej ne odklanja ponude?"

"Ne. Ako dač počeni.... morda bi to celo sam.... Toda v tem primeru moram preračunati možni dobiček ali možno izgubo. Hočem pa tudi poznamo svoje pogoje. Napravi tudi ti račun. Posiši mi izkaz, koliko je tam dreves in kakšnih. Sam se ne spominjam tega."

"Pošljem ti ga čez eno uro."

"V tem primeru ti odgovorim zvezcer."

"Na en pogoj te opozarjam že naprej. Pravico, da poseka dobravo, dobiš še čez dva meseca."

"Zakaj."

"Kremen dokaj izgubi brez tega krasu, morda ti ga po poroki postavim na prodaj, seveda s primerinom dobikom."

"Bomo videli."

"Vrhutega imam v Kremenu kačemonom. Ali se spominjaš, kaj mi je o tem pravil Plawieki? Cenil ga je na milijone, toda je glupost. Vendar pa v rokah razsodnik mož utegne nastati iz tega dobra kupčija. Preudarita to z Bigielom; rad vaju sprejem za sveta.

New York, 1. nov. 1907.

Frank Sakser Company
(v d - do pr)

Knjige družbe sv. Mohorja

samo pričeli naročnikom razpošiljati.
Vsak naročnik dobi

6 KNJIG.

V zalogi pa imamo par sto izštevki teh knjig več in na prodajamo, dokler zaloga ne poide, po \$1.30 s poštinskim ali ekspres-stroški vred.

Rokajci iz Cleveland, O., in okolice, dobre iste tudi pri našem podružniku v Cleveland, O., 6104 St. Clair Ave.

N. E. Naročnik na te knjige, kateri se spremeniš svoj naslov, oziroma ki se preselili, naj nam nasnamo svoj novi in stari naslov, da knjige doboste.

To lahko storim," odgovori Polaneški. "Seveda nastanejo tudi takšna vprašanja, kakor vožnja hrastov na postajo in tako dalej, o katerih se posluša, kadar spščeva pogodbu, če jo sploh spščeva."

"Torej sem se iznebil vsaj enega bremena," reča Maser, ter si podrgne čelo. "Pomisi, da imam takih po deset do petnajst vsak dan, ne glede na razgovore o stvareh z gospo Kralasko, ki so težavniji nego vse drugo, in usluge neveste, ki...."

Maser za trenutek preneh, potem pa zahamne z roko in pristavi:

"Ki tudi niso lahke."

Polaneški pa pogleda nekamo začuden. V ustih Maserja, tako skrbno preudarajočega vsako besedo, je bila izpoved nekaj nezasluženega.

Toda Maser je nadaljeval:

"To pa je še najmanjši skrb. Ali se spominjaš, kako bi se bila skoro sprla malo pred Litino smrto.... Nisem se zavedal, da si zelo ljubil to dete, da si bil nemiren, razvret, in nastopal sem sirov.... Kriv sem bil dočela jaz in zato te prosim, da mi odpustiš."

Dobe se pri:

FRANK SAKSER CO.,
109 Greenwich Street, New York,
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

JOHN VENZEL,

1017 E. 62nd Street, N. E., Cleveland, Ohio

izdelovalce kranjskih in nemških

HARMONIK.

Delo napravim na sahtevanje naročnikov. Cene so primerne nizke, a delo trepieno in dobro. Triristi od \$22 do \$26. Plošča so iz najboljšega cinka. Izdelujem tudi plošča iz aluminija, nikelja ali medenine. Cena triristi je od \$45 do \$80.

Ako hočeš dobro postrežbo
z mesom in grocerijo,
tako se obrni na

Martin Gersiča,
301-303 E. Northern Ave.,
Pueblo, Colo.

Tudi naznanjam, da imam
v zalogi vsakovrstno suho
meso, namreč:

kiobase, rebra, ježike,
čunkje itd.

Govorim v vseh slovenskih

običnili obisk.

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-

"Sicer pa, ako ti je res toliko do tegata... neko bo mogel dobiti nikogar drugega — pa se zgodi, kakor si želiš, toda odkritosrečno ti povem, da mi bo po takšnem pogrebu težko biti na svathi."

Polaneški sicer ni reklo "na tak-